

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slavs herreds tingbog 1664

Ribe amt, Slavs herred, mikrofilm 31492 - kildeafskrift doneret af Johs. Lind, Hjerting

3: (næsten ulæselig)

--- ydermere gav forskr. Niels Pedersen --- Gravers Pedersen ---

3b:

Jens Jørgensen i Dal, et afkald. - Bennet Jensen på sin hustrus vegne og Jens Olufsen på Hans Mikkelsens og hans hustru Maren Jørgensdatters vegne gav Jens Jørgensen afkald for al den arvelod, som fornævnte Ell (?) Jørgensdatter og Maren Jørgensdatter kunne tilfalde efter deres sal. fader Jørgen Christensen og deres sal. moder Sidsel Jørgens, som boede og døde i Nollund hedehuse (?).

4:

Matis Pedersen i Gammelgård, et vidne efter en registrering på sin sal. broders børns vegne, nemlig Jens Christensen og --- Christensdatter og Karen Christensdatter. - Anno 1663 den 23. marts var vi efterskrevne, nemlig Mikkel Rasen i Way, Søren Jensen i Eg, Christen Nielsen og Eske Hansen ibidem, forsamlet i Eg i den gård, som sal. Christen Pedersen iboede, der at skifte og registrere hans efterladte bo, og var til stede på børnenes vegne deres farbroder Matis Pedersen i Gammelgård og på Maren sal. Christen Pedersens efterleverske hendes vegne Jens Pedersen i Lisholt (?). - Der registreres en del gæld, 4 sorthjelmede stude, 2 sorthovedede køer og en gråhovedet ko, 2 små stude, 1 kvie, 6 unge får, 1 svin, 3 skp. rugsæd i myset (?) land, 8 skp. rug i andet kærz (?) land, 6 skp. rugsæd i tredje kærz land, vognredskab, plovredskab, bryggekedel m.m.

Der fandtes ingen sengeklæder uden hendes egen seng. Og nu tilbød Maren sal. Christen Pedersens -- og lås at måtte søges, om mere kunne findes, som bør skiftes, og ikke der fandtes mere ---. - Gæld ialt 51 slettedaler. Dernæst fandtes over gælden gods sat for 178 daler 2 mk., hvoraf Maren Hansdatter selv tilkommer den halve part og hendes 3 børn, Jens Christensen, Mette Christensdatter og Karen Christensdatter den halve part, som er 74 slettedaler 1 mk. Og nu her for retten tog deres moders trolovede fæstemand, Gyde Jepsen, barnefødt i Vorbasse Nebel, børnenes farbroder Matis Pedersen i hånd og lovede at føde og klæde børnene hjemme hos sig og deres moder, til hver af dem blev 15 år, og imidlertid skal deres gods stå renteløst hos deres moder og stedfader.

5b:

Samme dag faldt en dom mellem Jens Olufsen i Almstok og Søren Jensen i Nebel for gæld. - Dom: Søren Jensen er ikke mødt i retten at befri sig for gældsfordringen. Han skal betale.

6:

Torsdag den 14. januar 1664:

Torsdag den 21. januar 1664:

Jørgen Pedersen i Billund dommer, Jens Olufsen i Almstok skriver. De 8 vindesmænd er Christen Siversen (?) i Sønderby, Bennet Jensen i Dal, Niels Pedersen i Plovslund, Niels Nielsen i Grindsted, Niels Christensen i Madvig, Niels Madsen i Elkær, Henrik Sørensen i Grene Krog, Gavers Pedersen i Fugdal.

Hr. Niels Pedersen i Ringoy (Ringgive) ctr. Maren Pedersdatter og Peder Jensen i Nollund for gæld, som sal. Peder Nissen i Nollund skyldte sal. Bould Hansdatter, sal. hr. Nielses efterleverske. Opsat 6 uger.

Torsdag den 28. januar 1664:

Blandt de 8 mænd: Søren Jensen i Nebel.

Jens Olufsen i Almstok, en dom på vegne af hans husbond Seffuen (?) Borkwalt, befalingsmand på Koldinghus. Opsættelse af 17. december 1663. Stævning ctr. bønderne i Grindsted sogn:

Hindum: Mads Mathisen, Eskel Hansen, Christen Pedersen, Christen Christensen.

Dal: Eske Knudsen og Bent Jensen.

Grindsted: Anders Nielsen og Iver Pedersen.

Sønderby: Christen Laursen og Jens Clemendsen.

Horsbøl: Christen Jørgensen.

Morsbøl: Jakob Iversen, Niels Nielsen, Niels Mortensen, Hans Jensen, Bertel Mortensen.

Eg: Maren Hansdatter med hendes lavvæрге Søren Nielsen, Christen Nielsen, Eske Hansen.

Nørre Urup: Søren Nielsen, Christen Bennetsen.

Nollund: Niels Mortensen, Christen Andersen, Niels Christensen,

Jerrick: Morten Christensen, Mikkil Jensen,

Loft: Søren Mortensen,

Madvig: Niels Christensen.

De var ikke mødt med deres heste og vogne i Kolding at fremage kongens folk med deres fremmede herrer kurfyrsten folk af Saxen. - Jens Olufsen formener, at de bør betale af hver gård 2 mk. af hver mil mellem Haderslev og Kolding, det er 2 slettedaler.

Herimod at svare mødte Christen Laursen af Sønderby på Grindsted sognemænds vegne og fremlagde et skriftligt indlæg på det papir, som er forordnet til fuldmagt og indlæg:

Eftersom vi fattige mænd i Grindsted sogn, nemlig (alle navnene) eftersom vi tiltales af Jens Olufsen i Almstok, kgl. maj. defefoged i Slavs herred, for overhørrighed, at vi --- og vi fattige mænd som bor en 6 mils vej fra Kolding og alle er adelens tjenere, og vi lige vel tiltales for 2 mk. af hver mil mellem Haderslev og

Kolding og af hver gård at betale for en vogn, hvilke 3 eller fire mænd ikke kunne afsted komme en vogn og 2 heste som forsvarlig kunne være. Formener også, at kgl. maj. brev ikke skal tilholde adelens tjenere at skulle køre med disse fremmede herrer, men med kongens og dronningens fadebur at fremføre efter recessen. Hvorfor vi formener, vi bør for hans tiltale kvit at være og er gerne begærende af dommeren, eller hvem som sidder i dommerens sted, at dette vores korte svar og indlæg for retten måtte læses op, påskrives og indføres i hvad som for retten bliver afsagt. Herhos fuldmagtes Christen Laursen i Sønderby denne vores indlæg for retten at fremlægge og tage beskrevet på vores vegne, ligervis som vi selv personligt til stede var. Til vitterlighed vore signeter eller egne hænder og sædvanligt mærke herunder sat. Datum Sønderby den 27. januar år 1664.

Sentensen til denne dom findes in folio på den 40. blad i bogen.

8b:

Torsdag den 4. februar 1664:

Christen Nielsen i Obeling ctr. herredsfogeden Jørgen Pedersen i Billund for gæld. Opsat 6 uger.

Fredag den 12. februar 1664:

9:

Torsdag den 18. februar 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting.

Torsdag den 25. februar 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting.

Niels Pedersen i Plovslund ctr. Peder Norby på Donslund for gæld: 6 rdl., som han har lånt ham, og for 1 td. rug 5 slettedaler, for en td. byg 3 slettedaler, et par --- 5 mk., noget fisk 1 slettedaler. Opsat 6 uger.

9b:

Torsdag den 3. marts 1664:

Torsdag den 10. marts 1664:

Fredag den 18. marts 1664:

Niels Clemendsen i Løvlund er tilforordnet i dommers sted.

10:

Torsdag den 31. marts 1664:

Niels Jensen i Grene den dag tingholder.

Blandt de 8 mænd: Willem Jessen og Tames Jessen i Vorbasse.

Hr. hans Henriksen Kock, sognepræst i Vorbasse og Grene sogne, et vidne. - Søren Christensen og Laust Hansen i Vorbasse, Willem Jessen og Tomas Jessen ibidem var idag med præsten til syn på den gård i Vorbasse, som Søren Nissen Norbech sidst iboede. Der fandtes hverken hus eller bygning, tømmer eller tække på gårdstedet, og det var foruden al sæd og avl. - Mads Pedersen i Nebel og Hans Mortensen ibidem har været for Koldinghus port og stævnet Ulffuen (?) Borkwalt, K.M. befalingsmand på Koldinghus.

10b:

Jens Olufsen i Almstok på vegne af hans husbond Ulffuen Borchwalt fører vidner på, hvad kronens tjenere gav i landgilde 1662 til årsdagen 1663:

Plovslund: en gård, Christen Gregersen gav fuldt, Niels Rasmussen den halve part.

Grene Krog: Niels Clemendsen og Jeb Clemendsen, en gård, gav halvparten.

Grindsted: Hr. Cornelius Jørgensen, 1 gård, halvparten.

Loftlund (Løvlund): Niels Clemendsen 1 gård.

Herredsfogeden i Slavs herred har for sin bestilling fri.

Almstok: en gård, Jens Olufsen, defoged og for sin bestilling fri.

Vorbasse: en gård, Søren Nissen iboede, er øde. Peder Mogensen, 1 hus, er øde.

Fitting: en gård, Mads Bertelsen og Mads Hansen iboede, er øde.

11:

Jens Olufsen i Almstok på vegne af befalingsmanden fører vidner på, at fra Philipi Jacobi dag 1662 til Philipi Jacobi dag 1663 da findes i Slavs herred:

Vorbasse by: en gård, Søren Nissen påboede, er øde. Peder Mogensen, et hus, er øde.

Fitting: En gård, Mads Bertelsen og Mads Hansen iboede, er øde.

Jens Olufsen i Almstok, for til -- foged, giver ingen arbejdspenge.

Plovslund: en gård, Christen Gregersen, Niels Rasmussen er sandemand og fri for sin bestilling.

Grene Krog: Niels Christens og Jeb Clemendsen er sandemand, er derfor fri for arbejdspenge.

Grindsted: En gård, hr. Cornelius, en gård som han selv påbor og fri for arbejdspenge.

11b:

Den 7. april 1664: Skærtorsdag.

Torsdag den 14. april 1664:

Niels Clemendsen i Løvlund den dag tingholder.

Jens Olufsen i Almstok har stævnet Grene sognemænd, fordi de ikke var mødt med deres heste og vogne her i Kolding den sidste gang, disse fremmede herrer kurprinsen af Saxon hans folk at fremage i kgl. ægter. - Niels Pedersen i Plovslund mødte og begærede sagen opsat, til herredsfogeden selv var til stede. Opsat 6 uger.

Torsdag den 21. april 1664:

12:

Blandt de 8 mænd: Gyde Jørgensen i Slav, Hans Mortensen i Nebel.

Torsdag den 28. april 1664:

Torsdag den 5. maj 1664:

Torsdag den 12. maj 1664:

Torsdag den 19. maj 1664:

Torsdag den 26. maj 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting.

12b:

Jens Olufsen i Almstok på vegne af befalingsmanden har stævnet (se 14/4) alle Grene sognemænd, menlig:

Niels Pedersen, Christen Laursen, Eske Pedersen, Christen Greyrsen, Niels Rasmussen i Plovslund, - Jørgen Pedersen i Billund, - Niels Christensen og Jeb Clemendsen i Grene Krog, - Peder Matisen i Silkeborg, - Niels Clemendsen i Løvlund.

De har siddet ægten overhørig den 21. oktober 1663. Jens Olufsen formener, de bør betale 2 mk pr. mil mellem Haderslev og Kolding, er 2 slettedaler.

Fremlagde et sendebrev: "Næst min venlige hilsen med Gud allermægtigste, kære Jens Olufsen, beder jeg eder, at I straks lader alle Slavs herred advare at møde her ved slottet med deres heste og vogn i morgen at age kgl. maj.s ægt med hans fyrstelige nådes kurprinsen af Saxon hans folk. Tager herudi ingen forsømmelse. Eder Gud allermægtigste befalet --- Kolding den 20. oktober 1663, Anders Jørgensen". - Og fandtes påskrevet at være læst på Slavs herredsting for retten torsdag den 21. oktober 1663.

Dernæst fremlagde han et sendebrev fra Koldinghus lydende: "Næst min venlige hilsen, kære Jens Mayvig, haver I at agte at tiltale alle bønderne i Slavs herred, fogeder, fri og ufri mænd, som ikke har kørt i kgl. maj.

ægt den sidste gang, da de fremmede fyrster rejste tilbage igen, med lov og ret at søge og -- på deres fæster og bestilling, kgl. maj. tjenerne og de andre at betale 2 mk. af hver mil mellem Haderslev og Kolding, 4 mil, er 2 slettedaler, for de imod kgl. maj. forordning har sat overhøring med --- Kolding den 13. november 1663, Jakob Laursen Bech." - Jens Olufsen satte i rette, om ikke Grene sognemænd straks burde betale.

Herimod i rette mødte Niels Clemendsen i Løvlund på kgl. maj.s tjeneres vegne og Niels Pedersen i Plovslund på oberst Poul Benfeldts tjeneres vegne og svarede, at den tid, de fik den bud om de ægter, da var det ikke så tidligt, at de kunne have kommet tidligt nok efter brevet dato; men dersom nogen af slottets betjente har lejet nogen vogn for dem, som beviselig kan gøres, da erbyder de sig gerne at ville betale dem derfor.

I lige måder opstod herredsfogeden Jørgen Pedersen i Billund og svarede og begærede af Niels Clemendsen i Løvlund, at han ville betjene retten i hans sted, at han kunne svare for sig imod forbemeldte Jens Olufsen. Da svare Jørgen Pedersen, at han ikke var så tidlig tilsagt, at han kunne gøre denne ægt, og ikke heller her fremlægges K.M. brev, adelens tjenerne at skulle køre i ægter, medmindre kongen og dronningen rejser selv her igennem landet.

Sentensen til disse domme findes in folio på den 40. blad i bogen.

14:

Torsdag den 2. juni 1664:

Torsdag den 9. juni 1664:

14b:

Torsdag den 16. juni 1664:

Niels Clemendsen i Løvlund, et vidne: Christen Greysen i Plovslund på kirkens vegne lader mange sognemænd vidne om, hvad sognemændene gav i 1661, 1662 og 1663.

15b:

Søren Mortensen i Loft, et afkald. - Niels Christensen i Loft gav Søren Mortensen afkald for al arvelod, som hans hustru Maren Mortensdatter kunne tilfalde efter hendes sal. fader Morten Frandsen, som boede og døde i Grindsted, og efter hendes salige moder Maren Mortens.

16:

Torsdag den 23. juni 1664:

Hr. Hans --- til Møgeltønder, befalingsmand på Riberhus, hans fuldmægtige Hans Knudsen i Tranbjerg, et vidne: Niels Christensen i Mayvig vidner: Morten Christensen i Jerrick kom til Mayvig næste søndag før sidste jul og akkorderede med Peder Ebbesen i Pugelund om en bryggerkedel, som tilhørte ham og hans medarvinger, og Morten Christensen og hans broder Jakob Christensen i Jerrick skulle have tagen --- under den østre gård i Jerrick anno 1660, om om han ikke da så, at Morten Christensen gav Peder Ebbesen hans håndskrift på en gråstjernet stud --- og den at overføde til Valborgsdag --- og derforuden 10 daler til

Mikkelsdag --- Håndskriften blev læst for Morten Christensen, og han samtykkede, og han forseglede den med sin signet i rød lak. Og jeg selv skrev under til vitterlighed.

El (?) Pedersdatter i Mayvig: Så, at Peder Ebbesen og Morten Christensen havde noget regnskab med hverandre, men vidste ikke, hvorom det var.

Mikkel Rasen i Knudgård (?) og Peder Jensen i Lamborg: De var i Pugelund den 5/6 og havde noget at forrette med Peder Ebbesen, og da begærede Mikkel Rasen, at Peder Ebbesen ville komme over til Grindsted sogn; da ville han forlige ham og Morten Christensen.

Mikkel Jansen i Jerrik: --- at forrige søndag kom Peder, efter at prædikenen var endt noget på eftermiddag - -- offuen hoved (?) og barhændet og beklagede sig, at min nabo og grande Morten Christensen og hans moder Dorte Christensen og hans hustru Mette Mortens og deres tjenestepige har frataget ham hans breve og hans pung og penge og en nøgle til hans skrin, og slagen og trebeleret ham med hug og slag og sønderreven hans klæder.

Maren Mikkelskone i Jerrik: Så at Peder Ebbesen var i deres gård offuen hoved og barhændet og begærede en hest at komme til Loft eller Mayvig, som han og bekom, men andet hørte hun ikke.

Søren Mortensen og Niels Christensen ibidem: Samme dag som var den 12. juni, så og hørte de, at Peder Ebbesen kom ridende fra Jerrik til Loft offuen hoffued og barhændet og havde lige de samme ord, som for berørt er.

Niels Clemendsen i Løvlund, Niels Christensen i Mayvig m.fl.: De var i Jerrik mandag den 13. juni om morgen god betiden, og da så og hørte vi, at Peder Ebbesen kom med herredsfogeden Jørgen Pedersen til Morten Christensens gård i Jerrik, og da begærede Peder Ebbesen af herredsfogeden, at han ville tilstede og indhjemle ham i husene med dannemænd at ransage efter hans koster, som var ham frataget, hvilket ham og blev tilladt. Og Peder Ebbesen så kastede 3 Rigsort for døren efter loven, og så gik herredsfogeden ind med os i huset og bad Morten Christensen og hans moder Dorete Christenskone at ville oplade kister og skrin, og der fandtes intet. Og så blev begæret en lys, at de ville tage klæderne af en seng i stuen ved den nørre side. Der fandtes en pung i halmet med en nøgle ved og 2 fjortenskillinger i og 2 toskillinger. Da spurgte Peder Ebbesen Morten Christensen til, om han kendte sig ved den pung og penge og nøgle, hvortil han svarede nej, og Peder Ebbesen straks vedkendte sig samme pung og penge og nøgle og sagde, det var den samme pung og nøgle, som Morten Christensen ham fratog. Og eftersom vi intet havde at forsegle med, så tog herredsfogeden den samme pung og nøgle og penge til sig på rettens vegne.

Genstandene blev nu fremlagt i retten. Peder Ebbesen frembar et skrin, som nøglen fandtes til at kunne oplade.

Samme dag den 13. juni så vi 2 små sår på Peder Ebbesens højre hånd, og hans tøj var sønderrevet for hans bryst.

Jørgen Pedersen i billund, Niels Clemendsen i Løvlund og Niels Christensen i Mayvig: De var hos og så og hørte i Jerrik den 13. juni, at Morten Christensen blev tilspurgt, om han klagede noget på Peder Ebbesen. Det gjorde han ikke.

Dette tingsvidne er udstedt af Niels Jensen i Grene i dommerens sted.

18:

Peder Ebbesen i Pugelund, et vidne. - Hans Christensen i Sønder Starup vidner: Tirsdag den 14. juni kom Morten Christensen i Jerrik gående ind i hans hus i Starup og begærede, at han ville gå med over til Pugelund og være på forlig med den tvistighed mellem Morten Christensen og Peder Ebbesen, som de havde søndag den 12. juni. Da sagde Morten Christensen, "Vi har talt noget om, at Peder Ebbesen skulle have en stud og nogle penge, som var nævnt i det brev, han havde af mig tilforn og vi nu tvister om". Og da hørte Hans Christensen, at Morten Christensen var hos Niels Mølgaard i Starup og spurgte, om han ikke ville hente ham --- og så gik vi sammen over til Pugelund. Og da vi kom ind, hørte jeg, Hans Christensen, og Lauers Christensen i Starup, at Morten Christensen sagde, at han kunne ikke få Niels Mølgaard efter den stud, men dersom Peder Ebbesen ville lade al sagen falde og intet havde med ham at bestille for, hvad de har tvistet om til den dag, da ville han give ham pengene, de har talt om, og selv rejse over efter studen --- Peder Ebbesen angav sine betingelser for at lade sagen falde.

19:

Torsdag den 30. juni 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting og Mads Ebbesen i Hovborg.

19b:

Torsdag den 7. juli 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting.

Eske Pedersen i Askær, et vidne. - Hans Hansen i Trøllund: 2. pinsedag var han i Plovslund om et forlig og kontrakt med Peder Jensen i Lamborg og Eske Pedersen. Peder Jensen skulle have den halve gård i Plovslund, som Eske Pedersen da påboede, med slig condition, at hr. oberst Poul Benfeld ville unde ham den i fæste. Og hvis Peder Jensen fik gården i fæste, skulle han selv indavle høet til gården. Og kornet, som Eske Pedersen har sået, skal han selv have og lade det tærskes på stedet og siden føre det derhen, ham lyster. Og straks på steden fulgtes de ad til Kolding.

Niels Jensen i Grene: Var med i Kolding 3. pinsedag. Så og hørte, at Eske Pedersen oplod og afstod gården for Peder Jensen.

20:

Torsdag den 14. juli 1664:

20b:

Torsdag den 21. juli 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Laursen i Fitting, Peder Mortensen i Donslund mølle.

Enevold Munk til Urup, et vidne på vegne af Bendix Norby til Urup. - Menige Grindsted sognemænd vidnede, at år 1657, da de svenske krigsfolk kom her ind i landet, før kornet kom alt ind i husene, da gaves

det år ingen tiende. Anno 1658, da de svenske var landet mægtig til nehved juletid, da de kejserlige, brandenburgske og polakkerne kom herind, det år blev og ingen tiende givet enten til kongen eller til kirken. - Anno 1659, da de kejserlige og brandenburgske var herinde, da blev kornet på marken her i sognet en stor del stående uhøstet formedelst polakkernes store ruin. Tilmed stor sygdom, som var imellem folket alle vegne. Så det år ikke gaves nogen tiende, og det år om høsten blev ikke synderlig rug sået der i sognet. - Anno 1660, da de kejserlige og brandenburgske var udrejst, da var der somme, som havde noget lidet korn sået, og en part slet intet, så dette år gaves ingen tiende.

Varsel til Christen Jørgen i Horsbøl, kirkeværge til Grindsted kirke.

21b:

Torsdag den 28. juli 1664:

Blandt de 8 mænd: Peder Mortensen i Donslund mølle, Niels Pedersen i Vorbasse.

Torsdag den 4. august 1664:

Eske Pedersen i Askær, et vidne. - Peder Laursen i Fitting og Hans Hansen i Trøllund: Fredag for 3 uger siden var de i Kolding hos hr. oberst Poul Benfeld med Eske Pedersen og talte med obersten om det kornavl, som Eske Pedersen, der før var bosiddende i Plovslund, men nu bor i Askær, har på Plovslund mark. Da bekendte obersten for os, at det noksom var i sandhed, at nu sidst forleden pinshellidage var Eske Pedersen her i Kolding hos obersten, og da oplod og afstod han den halve gård i Plovslund for en anden mand, som var med Eske Pedersen, ved navn Peder Jensen i Lamborg. Samme tid fæstede Peder Jensen samme halve gård for 5 rigsdaler. - Stævning til obersten.

22b:

Torsdag den 11. august 1664:

6-høring.

Niels Clemendsen i Løvlund, en dele over Jørgen Christensen i Hejnsvig for 10 slettedaler og 14 sp. tør rug efter hans egen strenge forpligt. Jørgen Christensen bliver fordelt.

23:

Torsdag den 18. august 1664:

Peder Christensen i Slav er skriver.

Blandt de 8 mænd: Peder Mortensen i Donslund mølle.

Poul Benfeld i Kolding hans fuldmægtige Niels Pedersen i Plovslund har på Plovslund mark ladet stævne Eske Pedersen, der forud boede i Plovslund og nu bor i Askær. - Peder Jensen Lamborg vidner: 3. pinsedag var han i Holding hos hr. oberst Poul Benfeld og akkorderede med ham om den halve gård i Plovslund, som Eske Pedersen da påboede, at ville fæste. Men ikke jeg fik fæstebrev derpå beskrevet.

Og nu her for retten tilspurgte Eske Pedersen Peder Jensen, hvorfor han ikke flyttede til gården efter deres kontrakt. Peder Jensen svarede, at årsagen var noget træ, som Eske Pedersen tog og førte bort fra gården, og at Eske Pedersen skulle have lovet at ville holde gården ved lige til førstkommende mikkelsdag.

Niels Jensen i Grene vidnede for Eske Pedersen. Og du stod Peder Jensen og Eske Pedersen med hverandre til vedermaal.

23b:

Oberst Poul Benfeld hans fuldmægtige Niels Pedersen i Plovslund, et syn og vurdering. - Synsmænd har været i Plovslund at syne. Poul Benfeld påviste selv den halve gård, som Eske Pedersen påboede: 10 fag salshus sønden i gården og 13 fag hus vesten i gården. På disse to huse fandtes brøstfældighed for stolper, som var opryddet, samt for lægter og tække, hvilke vi syntes kunne færdiggøres, så en fattig mand kunne hjælpe sig dermed, under 20 slettedaler. - Dernæst var vi på Plovslund mark og vurderede rugavlen, som stod høstet, til den halve gård. Mynt rug 17 traver, hver trave satte vi for 5 skæpper. Anden og tredie kiere rug, 15 traver, hver trave over hoffuet satte vi for 3 skæpper. - Dernæst blev vi påvist nogle tørv til ildebrændsel, som vi syntes at kunne være en 6 læs. Lyng: 2 læs. - Dernæst blev vi påvist i husene noget hø, som var indført, som vi syntes at kunne være en 6 læs hø. - Stævning til Eske Pedersen på Plovslund mark.

Eske Pedersen (nu Askær) fremlagde et tingsvidne af 4. august. Han mente, at ingen synsvidne burde udstedes, så vidt bygfældighed anlanger, fordi Peder Jensen for rum tid siden har haft gården i fæste.

Kendelse: Der kan ikke udstedes tingsvidne på bygfældighed.

25:

Torsdag den 25 ugust 1664:

25b:

Torsdag den 1. september 1664:

Oberst Poul Benfelds fuldmægtige Niels Pedersen i Plovslund fører vidner: 8 dage før pinse flyttede Eske Pedersen fra Plovslund med hustru og børn, kvæg og kreaturer, og ilden udslukket, og siden har der ingen folk i stilhed været i den halve gård, hvortil Eske Pedersen svarede, at han ikke vil svare længere til den halve gård end til 8 dage til pinse.

Niels Pedersen tilbød for retten Eske Pedersen den halve gård i Plovslund at måtte igen tildrage foruden al fæste over hans forrige fæstebrevs formelding.

26:

Niels Clemendsen i Løvlund, en udvurdering: Fire mænd har den 22. august været med herredsfogeden i Jørgen Christensens hus og gård i Hejnsvig. Da udvurderede de til Niels Clemendsen hans gælds betaling efter Jørgen Christensens strenge forpligt og dele (forskelligt bohave og noget korn). Så fandtes der intet mere der i boet, som kunne vuderes for penge. På marken en bygager m.m. - Det udvurderede tilbyder Niels Clemendsen nu her for retten til Jørgen Christensen, at han kan indløse det for rede penge.

Torsdag den 8. september 1664:

Blandt de 8 mænd: Mikkil Pedersen i Vorbasse.

Eske Pedersen i Askær, et vidne: 2. pingsdag var vidnet i Plovslund i andre godtfolks nærværelse. Da så og hørte han, at Eske Pedersen og Peder Jensen i Lamborg blev forligt om afståelsen af den halve gård i Plovslund. Peder Jensen skulle lade kålhaven sætte med kål og lade høet slå og indføre i huset og lyng og tørv hjemage til gården. Men hvad husbondsafgifter eller kgl. skatter angår, dem skal Eske Pedersen betale til Vor Frues Dag (?) --- så nær som et Koling pund smør, som Peder Jensen skulle betale. Dernæst skulle Eske Pedersen have husvej til hans korn i gårdens huse der at lade det aftærskke og siden kornet hedenføre, hvor han lyster. Peder Jensen lovede Eske Pedersen 12 Rdl. til minde af gården. Han lovede at betale, så snart han kom hjem fra Kolding.

To tjenestekvinder af Askær bekræfter vidnesbyrdet.

Vidnet Hans Hansen spurgte Peder Jensen, om det ikke var sandt, hvad han havde vidnet. Peder Jensen svarede, Ja, noget deraf.

Niels Pedersen i Plovslund på vegne af obersten mente, at intet vidne burde udstedes, før obersten var blevet varslet. Men han havde ingen fuldmagt dertil. Så dommeren kendte, at der kunne beskrives tingsvidne.

28b:

Torsdag den 15. september 1664:

Blandt de 8 mænd: Niels Pedersen i Vorbasse.

Torsdag den 22. september 1664:

Peder Jensen i Lamborg, et vidne. - Stævning til Eske Pedersen i Askær og hans tjenestepiger Karen Madsdatter og Maren Nielsdatter samt til Hans Hansen i Trøllund.

Niels Jensen i Grene: De to tjenestepiger, Karen og Maren, som har vidnet om kontrakten med Eske Pedersen 2. pingsdag, var ikke til stede og hverken hørte eller så noget deraf.

Maren Iversdatter, tjenende i Lamborg, bekræfter Niels Jensens vidnesbyrd.

29:

Peder Ebbesen i Fugelund på vegne af Peder Jensen i Lamborg, Niels Jensen i Grene og Niels Pedersen i Plovslund: At 3. pingsdag var de i Kolding hos hr. oberst Poul Benfeld og stævnedes --- Da hørte og så de, at Eske Pedersen lovede Poul Benfeld at --- holde gården i Plovslund ved magt til førstkommende Mikkelsdag. Obersten tilspurgte Eske Pedersen, hvad Peder Jensen skulle give ham til minde af gården. Han svarede, at han intet skulle have. Obersten sagde: Må jeg have det, I skal have til minde, da må I have fæstet deraf.

30:

Knud Wollesen i Alling, en opsættelse, gældssag.

Torsdag den 29. september 1664:

Torsdag den 6. oktober 1664:

Torsdag den 13. oktober 1664:

Oberst Poul Benfeld i Kolding, en dom. - Hans fuldmægtige Niels Pedersen i Plovslund ctr. Eske Pedersen i Askær. Gav ham til sag og forment, at eftersom Eske Pedersen var afflyttet af Plovslund 8 dage før Sct. Hansdag midsommer og ikke gården lovligt havde opsagt, at hvad der findes i gården, er forløben gods, eftersom Eske Pedersen havde lovet at holde gården ved magt til Mikkelsdag. Han bør betale, hvad skade og brøstfældighed der findes på gården. - Eske Pedersen er ikke mødt. - Opsat 6 uger.

30b:

Torsdag den 20. oktober 1664:

Torsdag den 27. oktober 1664:

31:

Blandt de 8 mænd: Niels Christensen i Nebel.

Eske Pedersen i Askær: Synsmænd har den 11. september været på Plovslund mark med Eske Pedersen for at vurdere noget byg, som nu stod høstet. Det var en 17 travet, 6 skp. hver. Boghveden kunne vel give 8 tønder. - Stævning til oberst Benfeld.

Eske Pedersen har stævnet oberst Poul Benfeld og Peder Jensen til dom. Gav obersten til sag, for han forholder ham hans korn, som han har sået på Plovslund mark. De stævnedes er ikke mødt. Opsat 4 uger.

31b:

Eske Pedersen har stævnet Peder Jensen for 12 Rdl. til minde af gården i Plovslund og for hvad skade, han har lidt på sit korn, fordi Peder Jensen ikke har holdt sit løfte. - Opsat 4 uger.

32:

Jens Olufsen i Almstok, en dom på vegne af Anders Madsen i Kolding, provstiskriver over Ribe stift ctr. Niels Laursen i Søgård og Hans Hansen i Trøllund, kirkeværger til Hejnsvig kirke. Han gav Niels Laursen til sag for regnskab af Hejnsvig kirke, hendes indtægter og udgifter siden fjendernes tid, og Hans Hansen for at gøre regnskab sammen med Niels Laursen for 1663. De er pligtige til at stå kirken hver for sig til rette for, hvad tiende og anden indkomst hende med rette kunne tilkomme, og de bør stå kirken til rette for al den skade formedelst deres ophold og forsømmelse med indkomsten at fordre. Item at svare kirken til, hvad bly affalden er. Opsat 6 uger.

32b:

Torsdag den 3. november 1664:

33:

Dom mellem Knud Wollesen i Kolding og Niels Christensen i Nollund og Jahan Terkelsdatter ang. sal. Niels Nielsen af Eg hans gæld efter hans brev og dokumenter. Herimod blev fremlagt en kvittering, dateret Eges mølle den 16 juni 1659, og stod underskrevet Niels Christensen Aling, egen hånd, Terkel Pedersen, egen hånd.

Dom: Kvitteringen beviser, at der er betalt med rug og anden gælds betaling. Sal. Niels Nielsen af Eg hans arvinger bør for sal. Niels Christensen Aling hans arvingers tiltale være fri.

Torsdag den 10. november 1664:

33b:

Blandt de 8 mænd: Mads Greyersen i Skjoldbjerg.

Torsdag den 17. november 1664:

Herredsfoged Jørgen Pedersen i Billund en dom ctr. Peder Norby til Donslund for 12 Rdl. - I dommers sted Hans Hansen i Trøllund. - Opsat 3 uger.

34:

Søren Madsen i Vandet, et vidne efter en registrering. - Vidner var den 18. september 1664 forsamlet i Utoft at skifte efter Jens Jensen Smeds sal. hustru Aplone Christensdatter, som boede og døde i Utoft, mellem Jens Jensen Smed på den ene side, hans stedbørn på den anden side og hans egne børn på den tredje side. De udvurderede gælds betaling, eftersom det var rette 30. dag.

Børnenes rette værger var til stede både på fædrene og mødrene side: Deres farbroder Søren Madsen i Vandel, deres morbrødre Jens Christensen i Glifstrup og Anders Christensen i Påbøl.

Først blev æsket udgæld: Søren Madsen i Vandel æskede på vegne af sine broderbørn, Mads Nielsen, Christen Nielsen og Berit Nielsdatter, efter en registrering dateret Filskov den 17. august 1658 36 slettedaler. Der blev udtaget af boets middel til betaling en hoppe, et føl, en stud, en ko, en liden kobberkedel, en sav, en tørvespade.

Bortskyldig gæld til husbonden, til folkeløn, til Frands Jepsen i Kolding (og adskillige andre). Brændevin, som blev drukket over skiftet, 14 pottes á 12 sk.

Gæld ialt 74 slettedaler 1 mk. 3 sk. - Hertil blev udvurderet en hest, 2 stude, en okse, en vogn, plov, et skab, en kiste m.m. - Det udvurderede tog Jens Jensen i Utoft til sig og lovede at betale gælden.

Det tilbageblevne skulle deles i to halvdele mellem Jens Jensen og de 6 børn. Ialt gods for 146 slettedaler at fordele, halvparten til faderen og halvparten til børnene. Nu opdeltes børnenes lod i 2 lige store lodder. Børnenes morbroder i Påbøl, Anders Christensen, tog Berete Nielsdatter til sig med hendes gods, 24 slettedaler. Søren Madsen i Vandel tog Christen Nielsen til sig med hans gods, 24 slettedaler. - Mads

Nielsen skulle selv annamme sin anpart. Dog lovede Søren Madsen, børnenes rette værge, og Jens Jensen Smed at have opsyn med ham, at han ikke sit gods unyttigt forkommer, men holde det til fremtarv.

Noget korn fordeles. Moderes klæder fordels.

Den afdødes begravelse har kostet til øl og brændevin, præst, degn og andre omkostninger 15 slettedaler.

Jens Jensen Smed tilbød dem at søge og lede, om mere kunne findes, som bør skiftes.

39b:

Jens Jensen Smed i Utoft, et afkald. - Søren Madsen i Vandel på vegne af sine 2 broderbørn, Christen Nielsen og Berete Nielsdatter, barnefødt i Filskov, og Mads Nielsen, også født i Filskov, gav Jens Jensen Smed afkald for al den arvelod, som de 3 børn kunne tilkomme efter deres salige fader Niels Madsen, som boede og døde i Filskov, og efter deres moder Aplone Christensdatter, som boede og døde i Utoft.

40b:

Den 28. januar faldt en dom mellem Jens Olufsen i Almstok og Grindsted sognemænd: Efterdi her ikke fremlægges K.M. forordning, at adelige tjenere skal køre med disse fremmede herrer, og ikke heller recessen tilholder adelige tjenere at køre i K.M. ægter, medmindre kongen og dronningen rejser selv her igennem landet, frikendes de.

Den 26. maj faldt en dom mellem Jens Olufsen og Grene sognemænd og herredsfogeden Jørgen Pedersen: De frikendes med samme begrundelse.

41:

Twistigheden ang. gæld mellem Peder Norby til Donslund og fru Dorete Fris er opsat 6 uger.

Torsdag den 24. november 1664:

Torsdag den 1. december 1664:

Torsdag den 8. december 1664:

41b:

Jens Olufsen i Almstok, en dom på vegne af provstiskriver Anders Madsen (opsat fra 27/10). - Herimod mødte i rette Niels Laursen i Askær og svarede: Erbød sig til regnskab med Anders Madsen, når han vil fremlægge retlig kirkeregnskaber, som er gjort før fjendernes tid, og Niels Laursen måtte få sin betaling for, hvad Hejnsvig kirke da blev ham skyldig, eftersom kirkebogen i den fjendtlige tid er blevet borte for mig så vel som mine egne bøger og breve.

Hans Hansen i Trøllund erbød sig til regnskab, så vidt den ham vedkommer, nemlig for 1663.

Dom: Efterdi Niels Laursen og Hans Hansen erbyder sig til regnskab, så skal de gøre regnskab hver for sin anpart.

42b:

Eske Pedersen i Askær, en dom ctr. Peder Jensen i Lamborg. - Fremlagde tingsvidner af 4/8 og 8/9 og skriftligt indlæg: Peder Jensen skylder mig 12 rdl. til minde af den halve gård. Kræver dem betalt. Mener, at Peder Jensens villige vidnesbyrd af Niels Jensen i Grene, hans egen broder, og hans tjenestepige samt Niels Pedersen i Plovslund, afvundet af sin egen husbands mundheld, ej bør komme mig til forhindring eller afkortning på min retmæssige anfordring, eftersom Peder Jensen selv har stået for tings dom og ikke har kunnet benægte sin akkord med mig. Han har forpligtet sig til at skaffe mig husvej til hvad korn, jeg har sået der på stedet, og lade det aftærse der, hvori han har været mig forhinderlig ---

Peder Jensen fremlagde tingsvidner af 22/9 samt sit skriftlige svar: Han tiltales for 18 slettedaler til minde af gården. Eske Pedersens tjenestepiger har vidnet,, men der er ført vidner på, at de ikke var til stede, da aftalen blev indgået. Eske Pedersen har selv bekendt for oberst Poul Benfeld, at han ingen minde skulle have. Mener, at ingen retsindig dommer kan eller bør tilkende Peder Borg de 18 daler at betale.

Kendelse: Der er adskillige tingsvidner i sagen, og nogle strider mod hinanden. Sagen henvises til overdommeren.

Torsdag den 15. december 1664:

Torsdag den 22. december 1664: